

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี

Factors Affecting Using Online Social Networking for learning of students Non-formal and Informal Education Center In Phetchaburi Province

ขวัญชีวี เทพพิทักษ์^{1*}

Khanchewee Teppitak^{1*}

บุปผา บุญทิพย์²

Buppha Buntip²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะประชากรที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ 2) เนื้อหาเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ และ 3) ประโยชน์จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาคณะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ช่วงอายุ 15-45 ปี ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3,531 คน และสุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) และการเปรียบเทียบเชิงซ้อนรายคู่ (multiple comparisons) ด้วยวิธี LSD ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ สถานะทางการสมรส รายได้ อาชีพ และศาสนาต่างกัน มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน ไม่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้

2. ประเภทเนื้อหา ประเภท Applications Online และเนื้อหา Social Online มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนรูปแบบเนื้อหาและประเภทเรื่อง ไม่มีผลต่อ

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (เทคโนโลยีสารสนเทศ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน อีเมล : khanchewee@gmail.com โทรศัพท์ : 088-8507948

¹ Graduated Student, Master of Arts (Mass Communication Technology), Ramkhamhaeng University 10240

* Corresponding Author e-mail : khanchewee@gmail.com Tel : 088-8507948

² รองศาสตราจารย์ กศ.ม. (ภาษาและวรรณคดีไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีเมล : bupphabun@hotmail.com

² Associate Professor M.Ed. (Thai Language and Literature) Srinakharinwirot University: e-mail : bupphabun@hotmail.com

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางด้านสังคม ได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และทักษะการพัฒนาบุคลิกภาพที่ได้รับจาก Social online มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะด้านต่าง ๆ ที่ได้รับ ไม่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี
คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนรู้

Abstract

Research Objectives to study 1) the demographic characteristics that affect the use of social networks for learning, 2) the content, social networking affect network utilization week online learning, and 3) the benefits of using social networks for learning. The populations of this research are formal students. High school age range 15-45 years, in 3531 the province of sampling and statistical analysis of 360 t test classified one-way analysis of variance (one-way ANOVA) and compare multiple pairs (multiple comparison) with LSD in the case found that the difference was statistically significant at the 0.05 level.

The research results were as follows :

1. Student non-formal and informal education center in Phetchaburi province. Between marital status, income, occupation and religious differences affect the use of social networks for learning different. Statistically significant at the 0.05 level. The student non-formal and informal education center in Phetchaburi province with the same sex does not affect the use of social networks for learning.

2. Type of content types and content Social Online Applications Online affecting the use of social networks for learning. Student's non-formal and informal education in Phetchaburi province. Statistically significant at the 0.05 level. The content model and type of does not affect the use of social networks for students learning centers, non-formal education and informal education in Phetchaburi province.

3. Benefits of learning. The social benefits they receive. The knowledge of Skills and personality development were received from Social online is to use social networks for learning. Student's non-formal and informal education in Phetchaburi province. Statistically significant at the 0.05 level. The skills that are not affected by the use of social networks for Student non-formal and informal education center in Phetchaburi province.

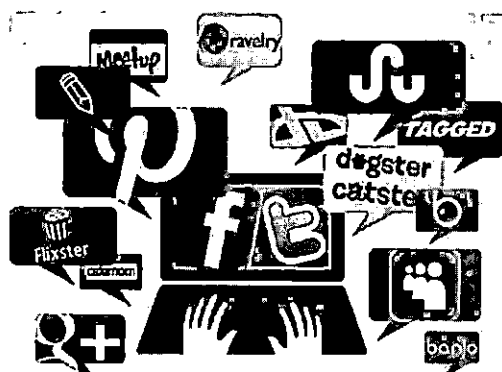
Keywords : Factors Affecting Using Online Social Networking, learning

บทนำ

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องรัฐบาลจึงมีความพยายามที่จะพัฒนาโครงข่ายสื่อสารความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วถึง ขยายอินเทอร์เน็ตสาธารณะในสถานศึกษานำร่องเพื่อเพิ่ม และกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนในระบบของรัฐหรือเอกชนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากเทคโนโลยีและการสื่อสารที่มีคุณภาพ และมีการกำหนดสมรรถนะของนักเรียนให้มีความสามารถในการเลือกเปิดรับและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชนทำให้มนุษย์มีการอยู่ร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์กัน เกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ จากปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมระหว่างกลุ่มคนในสังคม ซึ่งมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์หลายอย่างจากการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เช่น ความรู้สึกปลอดภัย ความรู้สึกมีคุณค่าจากการยอมรับของสังคม ซึ่งการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ก็เป็นตัวสะท้อนลักษณะการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ เพียงแต่เปลี่ยนจากโลกจริงไปสู่โลกแห่งเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตซึ่งมีความสะดวกรวดเร็วสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ โดยเฉพาะในปัจจุบันทุกวันนี้มีคนใช้ชีวิตอยู่กับสังคมออนไลน์มากขึ้นทุกวันโดยมีเทคโนโลยีรองรับเนื้อหาเหล่านี้ [1]

การเรียนรู้ในปัจจุบัน จึงมีความเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในด้านการจัดการความรู้ การแสวงหา การเข้าถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดต่อขอและ การใช้ความรู้ นั้นเป็นแต่เพียงเครื่องมือ ที่ไม่รู้จักใช้ ก็จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน ครูต้องรู้วิธีนำสื่อ ICT มาใช้จัดการเรียนรู้ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างระบบการเรียนการสอนของแต่ละวิชาโดยเลือกเครื่องมือตามความเหมาะสม สามารถตอบโจทย์ของกรอบการเรียนรู้

ด้วยปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ทำให้เข้าใจพฤติกรรมของนักศึกษาเพราะ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาในระบบ แต่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ต้องการจะมีความรู้ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยหวังว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปต่อยอดหรือศึกษาเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะทำให้นักศึกษาใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์ เรียนรู้จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่กำลังเป็นที่นิยมมีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะประชากรที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาประโยชน์จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีลักษณะประชากรต่างกัน มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ แตกต่างกัน

2. นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี ที่เรียนรู้เนื้อหาเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกัน มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ แตกต่างกัน

3. นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์ที่ต่างกัน มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มนักศึกษา กศน.ที่อยู่ในจังหวัดเพชรบุรี ตามฐานข้อมูลสารสนเทศนักศึกษา กศน. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2558 จังหวัดเพชรบุรี จาก 8 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่าช้าง อำเภอบ้านแหลม อำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอแก่งกระจาน อำเภอบ้านลาด และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จำนวน 3,531 คน ซึ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง อายุตั้งแต่ 15-45 ปี ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ครั้งนี้มีจำนวน 360 คน ซึ่งคำนวณได้จากสูตรการคำนวณของ Yamane

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะนักศึกษาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ ทั้ง 8 อำเภอ โดยครูสำรวจนักศึกษาเกี่ยวกับการเข้าใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง แล้วจึงลงแจกแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี โดยข้อคำถามได้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานสมรส รายได้และอาชีพ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ เช่น การนำเสนอข้อมูลบนเว็บไซต์ ลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญ (Rating scale) ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์ เช่น ได้ความบันเทิงได้เพื่อนใหม่ สังคมใหม่ ลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญ (Rating scale) ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ ลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญ (Rating scale)

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำเพื่อหาค่าความถูกต้องใช้ได้ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติ เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความถูกต้องด้านโครงสร้าง ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อพิจารณาแบบสอบถามว่ามีความเหมาะสม และมีความชัดเจนของถ้อยภาษาตรงตามประเด็นการศึกษา และสัมพันธ์สอดคล้องกับแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

2. แบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปหาค่าความน่าเชื่อถือด้วยการทดสอบค่า Pretest และ Posttest กับกลุ่มนอกตัวอย่างทั่วไป จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อถือได้ ทั้งช่วงทดสอบครั้งแรกกับครั้งที่สองอย่างน้อย 2 สัปดาห์ แล้วนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อถือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปผลการทดสอบต้องมีค่าความน่าเชื่อถือมากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 จึงได้นำไปใช้กับการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบทดสอบทั้งหมดมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประมวลผล แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่าสถิติ t-test วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้น คือ เพศ และ สถิติ F-test แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบรายคู่โดยใช้ผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (LSD)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษิตตามอัธยาศัยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของนักศึกษา กศน.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 และเป็นเพศชาย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 15-20 ปี ร้อยละ 40.3 รองลงมา อายุ 21-25 ปี ร้อยละ 32.8 และกลุ่มตัวอย่างที่พบน้อยสุด อายุ 31-35 ปี ร้อยละ 4.4

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพโสด ร้อยละ 65.8 รองลงมา สถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 26.9 และกลุ่มตัวอย่างสถานภาพ หม้าย/หย่า น้อยที่สุด ร้อยละ 7.2

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 70.3 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 26.4 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาท ขึ้นไป น้อยที่สุด ร้อยละ 3.3

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 66.4 รองลงมา เกษตรกร ร้อยละ 16.7 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น ๆ น้อยที่สุด ร้อยละ 3.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90.8 รองลงมา ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 6.7 และกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาคริสต์ น้อยที่สุด ร้อยละ 2.5

ตอนที่ 2 เนื้อหาเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าใช้งานเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาประเภทภาพ มากที่สุด ร้อยละ 44.2 รองลงมา ประเภทวิดีโอ ร้อยละ 27.8 และกลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งานเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาประเภทเสียง น้อยที่สุด ร้อยละ 7.8

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามเนื้อหาข่าวสารจากสังคม Applications Online เพื่อการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จาก Facebook มากที่สุด ร้อยละ 641.4 รองลงมา Youtube ร้อยละ 25.0 และกลุ่มตัวอย่างติดตามเนื้อหาข่าวสารจากสังคม Applications Online เพื่อการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จาก ETV น้อยที่สุด ร้อยละ 3.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดใช้เว็บไซต์ที่มีเนื้อหา รูปแบบที่มีปริมาณเนื้อหา ที่เพียงพอกับความต้องการมากที่สุด ร้อยละ 31.4 รองลงมา รูปแบบที่มีการจัดลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอนมีความต่อเนื่องง่ายในการทำความเข้าใจ ร้อยละ 28.3 และชอบรูปแบบเนื้อหาที่มีข้อความประกอบถูกต้องตามหลักภาษาและไวยากรณ์ น้อยที่สุด ร้อยละ 13.9

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนรู้ Social Online จากเนื้อหาข่าวสาร มากที่สุด ร้อยละ 44.2 รองลงมา เนื้อหาการเรียน ร้อยละ 27.2 และกลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ Social Online จากเนื้อหาสุขภาพอนามัย น้อยที่สุด ร้อยละ 8.9

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนรู้ Social Online ในเรื่องความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี มากที่สุด ร้อยละ 35.5 รองลงมา การสนทนา ร้อยละ 33.9 และความรู้จากวิดีโอ น้อยที่สุด ร้อยละ 15.0

ตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์ในเรื่องการพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ ด้วยตนเอง มากที่สุด ร้อยละ 41.9 รองลงมาในเรื่องการฝึกทักษะ พัฒนาสติปัญญา ไหวพริบ ร้อยละ 36.4 และกลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์ ในเรื่องการผ่อนคลาย คลายเครียด น้อยที่สุด ร้อยละ 9.1

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์มากที่สุด คือ ทักษะด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 38.9 รองลงมา ทักษะการรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 29.2 และทักษะด้านการแก้ไขปัญหา ในชีวิตประจำวัน น้อยที่สุดร้อยละ 15.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ด้านสังคม คือ ได้พบเพื่อนใหม่ สังคมใหม่แลกเปลี่ยนความรู้ มากที่สุด ร้อยละ 46.4 รองลงมา สามารถพูดคุยและทำความเข้าใจ กับกลุ่มเพื่อน ๆ ได้ดี ร้อยละ 27.2 และกลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์ด้านสังคม คือ การได้อยู่กับตนเอง ไม่วุ่นวาย กับสังคมภายนอก น้อยที่สุด ร้อยละ 12.8

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับความรู้จาก Social Online ในเรื่องข่าวสาร ข่าวบันเทิง มากที่สุด ร้อยละ 44.8 รองลงมา เรื่องการศึกษา ร้อยละ 37.5 และกลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้จาก Social Online ในเรื่องแนวโน้มการปรับตัว น้อยที่สุด ร้อยละ 2.8

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับความรู้จาก Social Online เรียนรู้พัฒนาบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคมมากที่สุด ร้อยละ 32.2 รองลงมา การแต่งตัว ร้อยละ 30.8 และกลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้จาก Social Online เรียนรู้ เรื่องอื่น ๆ น้อยที่สุด ร้อยละ 3.1

ตอนที่ 4 การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้

นักศึกษา กศน.ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ Facebook ทำให้ข้อความด้านการเรียนจากเพื่อนได้ง่ายและรวดเร็ว ($\bar{X}=4.57$) รองลงมาคือได้รับข้อมูลประกอบการ ทำรายงานจาก Youtube ($\bar{X}=4.55$) และมีการใช้ข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานหรือการบ้านน้อยที่สุด มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.86$) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้โดยรวม

ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ในเรื่องใดต่อไปนี้มากที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. Facebook ทำให้ข้อความด้านการเรียนจากเพื่อนได้ง่ายและรวดเร็ว	4.57	0.68	มาก	1
2. ได้รับข้อมูลประกอบการทำรายงานจาก Youtube	4.55	0.73	มาก	2
3. สังคมออนไลน์ให้คำแนะนำการทำบ้านผ่าน Facebook และ Line	4.53	0.74	มาก	3
4. แสดงความคิดเห็นต่อการสอนของคุณครูผ่าน Facebook	4.51	0.79	มาก	4
5. ตรวจสอบงานที่ครูมอบหมายจาก line	3.99	0.80	มาก	5
เฉลี่ย	4.11	0.76	มาก	

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี มีประเด็นที่น่ามาสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ นักศึกษาศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ สถานะทางการสมรส รายได้ อาชีพ และศาสนาต่างกัน มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของประชากร ผู้รับสาร โดยผู้รับสารหรือประชากร แต่ละคนนั้น จะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันไป ผู้ส่งสารจะต้องวิเคราะห์ ในการเปิดรับสื่อและใช้สื่อของผู้รับสารที่มีคุณสมบัติ ทางประชากรที่ต่างกัน ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้สื่อเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับลักษณะกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากคนที่ต่างรุ่นต่างวัยกัน มีประสบการณ์ชีวิต แตกต่างกันทำให้มีทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมแตกต่างกัน ลักษณะการใช้ สื่อมวลชน ก็ต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักมากกว่าเพื่อ การบันเทิง ในการฟังวิทยุก็เช่นเดียวกัน คนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการ ที่หนัก ๆ ไม่ค่อยฟังแนวดนตรีสมัยใหม่ ลักษณะของกิจกรรม และกลุ่มบุคคลที่แวดล้อมจะเปลี่ยนไปเป็นการเปลี่ยนแปลงวัฏจักรชีวิต ซึ่งจะมีผลต่อปริมาณการใช้สื่อ ซึ่งความแตกต่างในด้านคุณสมบัติทางประชากรระหว่างบุคคล ซึ่งมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ต่างออกไป คุณสมบัติทางประชากรที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการเปิดรับสารแตกต่างกัน [2]

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเนื้อหา ประเภท Applications Online และเนื้อหา Social Online มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี เห็นได้ว่า

การเปิดรับข่าวสารเป็นกระบวนการสื่อสารขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ผู้รับสารจะมีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารที่ตนเองสนใจ แต่ละบุคคล จะมีกระบวนการในการเลือกรับข่าวสารจากสื่อแตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาริรัตน์ จันทระเสนา [3] ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษาในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้เว็บไซต์ Facebook มากที่สุดติดตามข่าวสาร โดยอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มักอ่านจากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ เหตุผลเพราะเสนอข่าวรวดเร็วและน่าสนใจ และความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านข่าวบันเทิง รองลงมาคือ ข่าวสังคม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางสังคมออนไลน์ ประโยชน์ทางด้านสังคมที่ได้รับความรู้ในเรื่องต่างๆ และทักษะการพัฒนาบุคลิกภาพ ที่ได้รับจาก Social online มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพราะบุคคลจะใช้สื่อ เพื่อสนองความต้องการของตนเองในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์จากสื่อมวลชน เพื่อช่วยในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เพื่อต้องการข้อมูลในการพูดคุยหรือสนทนาเพื่อต้องการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเสริมความเห็นหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อความบันเทิงเพลิดเพลิน ผ่อนคลายอารมณ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาวี คณะผล [4] ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ กรณีศึกษา : นักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพศต่างกันจะมีความสนใจในการติดตามข่าวสารและเหตุการณ์ที่ต่างกัน ส่วนมากให้ความสำคัญในเรื่องของการพูดคุยกับเพื่อน ค้นหาเพื่อนเก่า หาเพื่อนใหม่และให้ความสนใจในเรื่อง

ของการติดตามข่าวสารที่สนใจและเหตุการณ์ต่าง ๆ การดาวน์โหลดเพลง ดาวน์โหลดเกม ใช้ในการสอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ในด้านต่าง ๆ หรือรับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นจากประเด็นที่สนใจ เช่น ด้านเทคโนโลยี ไอที ด้านสุขภาพความงาม

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำไปใช้

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ จากการวิจัย สังเกต และติดตาม พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ ส่วนใหญ่นักศึกษา กศน. เรียนรู้ผ่าน Application Facebook, YouTube, ETV, Line ซึ่งเป็นเครือข่ายที่ใช้เพื่อการศึกษา ด้วยข้อมูลจำนวนมากที่ถูกนำเสนอในเครือข่ายสังคมออนไลน์ หากนำมาสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมก่อให้เกิดผลสำคัญในหลากหลาย สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสังคมในชั้นห้องเรียน เพราะบรรยากาศของเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารผ่านภายในมิติตามความสัมพันธ์ของคนในเครือข่าย

ด้วยเหตุนี้เมื่อทั้งผู้สอนและผู้เรียนเข้าสู่การสร้างความสัมพันธ์ภายในระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ก็จะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ในสังคมจริงในทิศทางที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจริง ทำให้ผู้สอนสามารถติดตามพฤติกรรมและประสานข้อมูลได้อย่างทันที่ทันที และเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและผู้เรียนสามารถติดตามได้อย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร จึงควรจัดให้มีการผลิตรายการการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ รายการคิวเข้มเต็มเต็มความรู้ในวิชาพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การสอบ รายการ

เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ซึ่งเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบ Application ต่าง ๆ นั้น จะทำให้นักศึกษาสามารถเลือกใช้บริการ เพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ ฉะนั้น ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนา นโยบายการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มคนต่าง ๆ เช่น กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาหาแนวทางในการลดช่องว่างในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์

2.2 ควรมีการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์

2.3 ผู้บริหารการศึกษาควรกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมเพื่อช่วยลดความเสี่ยงด้านการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไปในทางที่ผิดหรือด้านการก่อให้เกิดความเสียหายชื่อเสียงแก่สถานศึกษา ยิ่งกว่านั้น ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนานโยบายการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อให้เข้ากับสังคมและการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงาน กศน. (2557). นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน.ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มแผนงาน สำนักงาน กศน.
- [2] กาญจนา แก้วเทพ. (2554). สื่อสารมวลชน ทฤษฎี และแนวทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] นารีรัตน์ จันทระเสนา . (2556). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษาในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. สารนิพนธ์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- [4] พิชญาวี คณะผล. (2554). การศึกษาทัศนคติ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กรณีศึกษา : นักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดเพชรบูรณ์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์